

Табела 5.2. Спецификација предмета

Студијски програм : Основне академске студије историје уметности
Назив предмета: Касноантичка архитектура и ритуали
Наставник/наставници: др Олга Шпехар, ванредни професор
Статус предмета: изборни предмет
Број ЕСПБ: 4
Услов: Студент мора да испуни услове прописане Статутом Филозофског факултета.
<p>Циљ предмета</p> <p>Циљ изборног предмета је да се студенти четврте године основних студија упознају са интензивним променама које су се у касноантичком градитељству догодиле истовремено са ширењем хришћанства. Такође, циљ предмета је и да се студенти упознају са различитим ритуалима који су чинили један архитектонски простор светим, а који су у изучаваном периоду такође претрпели снажну трансформацију.</p>
<p>Исход предмета</p> <p>Коначан исход предмета је да се студенти оспособе да самостално посматрају улогу сакралних грађевина у топографији касноантичких градова и руралних насеља, да критички сагледавају значај ритуала који су се у њима одвијали, те њихову улогу у друштву.</p>
<p>Садржај предмета</p> <p><i>Теоријска настава</i></p> <p>Предмет истраживања изборног предмета је касноантичко сакрално градитељство на простору Римског царства (цркве, мартријуми, меморије, крстионице) и ритуали који су обављани унутар светог простора хришћанског храма. У питању је епоха када Римско царство пролази интензивну трансформацију, која је највећим делом последица чињенице да на сцену ступа нова монотеистичка религија која из корена мења не само ритуале, већ и неке од основних постулата римског друштва. Током трајања курса студенти ће се упознати са тиме какву су улогу у том процесу имале хришћанске сакралне грађевине и ритуали који су у њима вршени, али и <i>vice versa</i> – какве су биле последице промена унутар саме Цркве на архитектуру и на обреде. Велика пажња ће бити посвећена улози употребљених материјала, светлости, боје и звукова на креирање сакралног простора хришћанског храма.</p> <p><i>Практична настава</i></p> <p>-</p>
<p>Обавезна литература:</p> <p>П. Браун, <i>Успон хришћанства на Западу: тријумф и разноликост 200-1000. године</i>, Београд 2010.</p> <p>О. Шпехар, <i>Касноантичка архитектура и ритуал. Централни Балкан између истока и запада</i>, Београд 2019.</p> <p>Ф. Герке, <i>Касна антика и рано хришћанство</i>, Нови Сад 1973.</p> <p>J. Bardill, <i>Constantine, Divine Emperor of the Christian Golden Age</i>, Cambridge 2012.</p> <p>T. Mathews, <i>The Early Churches of Constantinople. Architecture and Liturgy</i>, London 1977.</p> <p>R.M. Jensen, <i>Living Water. Images, Symbols, and Settings of Early Christian Baptism</i>, Leiden – Boston 2011.</p> <p>Допунска литература:</p> <p>P. Brown, <i>The Cult of Saints. Its Rise and function in Latin Christianity</i>, Chicago –London 1982.</p> <p>J. Elsner, <i>Art and the Roman Viewer. The transformation of Art from the Pagan World to Christianity</i>, Cambridge 1997.</p> <p>R. Krautheimer, <i>Three Christian capitals. Topography and Politics</i>, Berkeley – Los Angeles – London 1982.</p> <p>О. Шпехар, Сирмијумски мученици и креирање идентитета ранохришћанског града, <i>Зборник Народног музеја</i> 21-2 (2014), 25–52.</p> <p>S. Ćurčić, <i>Architecture on the Balkans: from Dioceltian to Süleyman the Magnificent</i>, New Haven – London, 15–248.</p> <p>A. Doig, <i>Architecture and Liturgy. From the Early Church to the Middle Ages</i>, Aldershot 2008, 1–108.</p> <p>N. Schibille, <i>Hagia Sophia and Byzantine Aesthetic Experience</i>, Farnham – Burlington 2014.</p> <p>A.M.Yasin, <i>Saints and Church Spaces in the Late Antique Mediterranean. Architecture, Cult and Community</i>, Cambridge 2009.</p>

Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2x15	Практична настава:	
Методe извођења наставе			
Настава се изводи током осмог семестра на предавањима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	
практична настава		усмени испт	100
колоквијум-и			
семинар-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			